

Onderwerp **Kaders Gelijk Speelveld**
Registratienr 6040373 Steller/telnr Ellen.Brakel/ 63 06 Bijlagen 0

Classificatie Openbaar Geheim
 Vertrouwelijk

Portefeuillehouder de Rook

Raadscommissie
O&W 11-01-
2017

Voorgesteld raadsbesluit

de raad besluit:

- I. de kaders vast te stellen om de te betalen lasten voor sportverenigingen op de sportparken gelijk te trekken;
- II. die kaders te hanteren bij het deelproject Gelijk Speelveld, als onderdeel van het Meerjarenprogramma Sport en Bewegen.

Samenvatting

Het Gelijk Speelveld is een van de opdrachten uit het Meerjarenprogramma Sport. Er zijn in het verleden verschillende werkafspraken gemaakt met verenigingen over eigendom en vergoedingen. Hierdoor is een ongelijkheid ontstaan tussen de sportverenigingen. Het is de wens van de clubs, de Sportkoepel en de gemeente, om de ongelijkheid tussen verenigingen ten aanzien van de te betalen lasten op sportparken recht te trekken en een Gelijk Speelveld creëren. In het Gelijk Speelveld komt er duidelijkheid in de eigendomssituatie van de gebouwen op de sportparken. Er zijn twee mogelijkheden voor clubs, of recht van opstal of het betalen van huur. Voorwaarde voor recht van opstal is dat de club de bouw van de voorziening zelf geheel of gedeeltelijk heeft gefinancierd. Daarnaast worden een aantal vergoedingen die de gemeente aan de clubs verstrekt afgeschaft omdat deze geen bestaansgrond meer hebben. Er blijven nog twee regelingen overeind, te weten de ingebruikgevingsvergoeding kleedkamers en de schoonmaakvergoeding derden gebruik. Voor deze regelingen geldt dat we eenduidige spelregels afspreken. In overleg met de Sportkoepel zijn kaders bepaald die nodig zijn om in het Gelijk Speelveld te komen. Deze kaders dienen als basis voor het voeren van de individuele gesprekken met de sportverenigingen om vanuit de huidige situatie in het Gelijk Speelveld te komen. Deze gesprekken gaan wij voeren in het eerste half jaar van 2017.

Aanleiding en doel

Het Gelijk Speelveld is een van de deelprojecten uit het Meerjarenprogramma Sport en Bewegen. Uitgangspunt is een gelijke behandeling van verenigingen ten aanzien van de eigenaarslasten. Ook willen we de onduidelijkheid over de verschillende vergoedingen die de gemeente verstrekt aan verenigingen, opheffen. Het onderzoek naar een Gelijk Speelveld is een vervolg op het project Basis op Orde en is mede gestart op uitdrukkelijke wens van de Sportkoepel. De Sportkoepel is een belangrijke gesprekspartner om te komen tot een Gelijk Speelveld. Om de discussie met het veld op een open en transparante wijze te voeren, zijn kaders nodig om vanuit de huidige situatie in het Gelijk Speelveld te komen. Deze notitie dient ertoe deze kaders af te stemmen met uw raad.

Kader

Meerjaren programma Sport en Bewegen (april 2016)

Argumenten en afwegingen

De hoofdpunten van het Gelijk Speelveld zijn de eigendomssituatie en de vergoedingen. Onderstaand gaan we voor beide onderwerpen in op de huidige situatie en stellen wij kaders voor van het Gelijk Speelveld. Tot slot beschrijven wij hoe wij in dit Gelijk Speelveld willen komen.

1. Eigendom

Huidige situatie eigendom

De Gemeente Groningen is eigenaar van 16 sportparken. Naast sportvelden staan er op deze sportparken kleedkamers, clubhuizen en andere opstallen. Een aantal kleedkamers en clubgebouwen op gemeentelijke sportparken is in het verleden gebouwd door 18 verenigingen.

Sportverenigingen hebben deze opstal geheel zelf gefinancierd of met hulp van subsidie via de gemeente Groningen. Het bouwen en financieren van opstal maakt de bouwer nog geen eigenaar van de opstal. Bij natrekking is de gemeente Groningen, op twee uitzonderingen na, eigenaar van de opstal van alle sportparken, ongeacht of zij deze heeft gebouwd of niet (Art. 5:20 BW, lid 1, sub e). In juridische zin is de eigendomssituatie van de opstal op de sportvelden helder, maar in de praktijk blijkt dat de eigendomssituatie voor discussie zorgt tussen de Gemeente en een aantal verenigingen.

Verenigingen hebben zich, met instemming van de Gemeente, jaren gedragen als zijnde eigenaar van de opstal terwijl zij dit juridisch gezien niet zijn. Een gevolg hiervan is dat er een onduidelijke situatie is ontstaan tussen verenigingen en de gemeente Groningen over het eigendom van de opstal en het betalen van de eigenaarslasten. Sommige verenigingen betalen deze eigenaarslasten volledig of grotendeels, terwijl in andere situaties de Gemeente dit voor verenigingen betaalt en daar niets tegenover staat. We treffen dus een breed pallet aan situaties aan.

2. Vergoedingen

In het verleden heeft de Gemeente Groningen verschillende afspraken gemaakt met verenigingen over compensatie van kosten van gebouwen op de sportparken. Er is ongelijkheid ontstaan doordat de ene vereniging een vergoeding ontvangt terwijl een andere vereniging geen vergoeding ontvangt. Het is onduidelijk hoe en waarom deze afspraken in het verleden zijn gemaakt en hoe ze zijn toegekend. Dat maakt deze afspraken betwistbaar. In overeenstemming met de Sportkoepel schaffen we 6 van de huidige 8 vergoedingen af. Er blijven twee vergoedingen bestaan te weten de ingebruikgevingsvergoeding kleedkamers (2A) en de schoonmaakvergoeding derden gebruik (2B). Voor deze twee vergoedingen geldt dat we ze herijken.

Huidige situatie Ingebruikgevingsvergoeding kleedkamers (2A)

De Gemeente Groningen geeft haar sportvelden (inclusief kleedkamers) in gebruik aan sportverenigingen en vraagt hiervoor een ingebruiknemingsvergoeding.

Indien verenigingen eigen kleedkamers hebben dan worden zij daarvoor gecompenseerd door de gemeente, indien er geen kleedkamers van de gemeente beschikbaar zijn op het sportpark.

De hoogte van de huidige Ingebruikgevingsvergoeding kleedkamers (voorheen kleedkamerkorting genoemd) is 35% van de (netto)huur die de Gemeente aan de vereniging vraagt voor het in gebruik nemen van de velden voor één seizoen.

Huidige situatie Schoonmaakvergoeding derden gebruik (2B)

De velden op sportparken worden, naast de sportverenigingen ook verhuurd aan derden (bijv. scholen). De vereniging is na eigen gebruik zelf verantwoordelijk voor de schoonmaak van het kleedgebouw. Na gebruik door derden ligt die verantwoordelijkheid bij de gemeente. Verenigingen kunnen in het kader van co-creatie deze schoonmaak zelf uitvoeren en krijgen daarvoor momenteel een schoonmaakvergoeding op basis van een vierkante meterprijs. Voor de vergoeding maken de verenigingen 3x per week schoon voor een periode van 12 maanden. Verenigingen geven aan dat zij de vergoeding niet hoog genoeg vinden. De gemeente wil een reële en kostendekkende vergoeding uitkeren en zal daarom de huidige vergoeding herijken.

Hoe ziet het Gelijk Speelveld eruit?

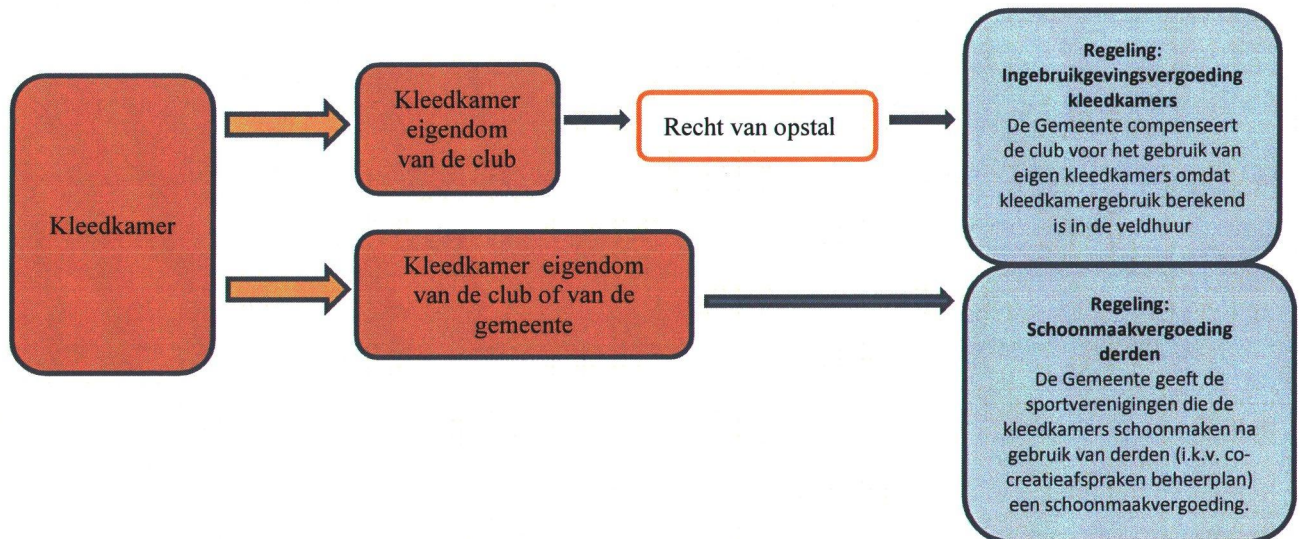
In het Gelijk Speelveld is de eigendomssituatie van clubgebouwen juridisch en financieel goed geregeld. Óf de gemeente is eigenaar, óf de sportvereniging.

De Gemeente verhuurt een sportveld aan de sportvereniging. In deze huur zit het gebruik van het veld en het gebruik van 2 kleedkamers.

Er zijn ook kleedkamers in eigendom van verenigingen, dan heeft de vereniging recht op een compensatie omdat het gebruik van kleedkamers is verdisconteerd in de veldhuur. Deze regeling noemen we de Ingebruikgevangingsvergoeding kleedkamers.

Daarnaast kunnen verenigingen een schoonmaakvergoeding krijgen indien er naast eigen gebruik ook gebruik is van derden (bijvoorbeeld een school). In het Gelijk Speelveld wordt de schoonmaakvergoeding bepaald aan de hand van een vaste m2 prijs.

Samenvattend zijn de kaders voor het Gelijk Speelveld:

1. Is het clubgebouw gebouwd door de club en heeft zij het eigendom dan volgt het recht van opstal. Dit maakt de vereniging juridisch eigenaar van het clubgebouw. De vereniging betaalt de eigenaarslasten.
2. Is het clubgebouw eigendom van de gemeente dan betaalt de club huur aan de gemeente. De gemeente betaalt de eigenaarslasten.
3. Is de kleedaccommodatie eigendom van de club, dan volgt het recht van opstal. De gemeente compenseert de club voor het gebruik van eigen kleedkamers omdat het kleedkamergebruik berekend is in de veldhuur. **De ingebruikgevingsvergoeding kleedkamers** die de vereniging ontvangt wordt berekend aan de hand van een normbedrag per m².
4. Indien de kleedaccommodatie eigendom is van de club of van de gemeente en de vereniging maakt de kleedkamers na gebruik van derden schoon (co-creatie) dan geeft de gemeente de club een schoonmaakvergoeding. **De Regeling schoonmaakvergoeding derden** is een eenduidige regeling op basis van een transparante schoonmaaknorm. Deze schoonmaaknorm is een helder uiteengezette vierkante meter vergoeding per schoonmaakbeurt waarbij we rekening houden met het gegeven dat de schoonmaak door vrijwilligers wordt gedaan in plaats van professionals. De uiteindelijke schoonmaakvergoeding wordt bepaald aan de hand van de oppervlakte van de schoon te maken ruimten en reëel gebruik gedurende het seizoen.

Hoe komen we in het Gelijk Speelveld?

Wij gaan met de verenigingen individueel in gesprek om de *specifieke* situatie voor de vereniging vast te stellen ten aanzien van het eigendom van de opstal(len) als ook de huidige vergoedingen. Wij brengen in beeld of situaties uit het heden of verleden mogelijk in de weg zitten om in het Gelijk Speelveld te komen. Uitgangspunt voor de gemeente is dat elke vereniging de mogelijkheid krijgt om het recht van opstal te krijgen als blijkt dat zij eigenaar is. Daarnaast zal ook gesproken worden over de vaststellingsgrond van de verschillende vergoedingen en onderzoeken wij samen met de vereniging welke gevolgen het afschaffen van de vergoedingen C t/m H heeft, als ook de consequenties van de nieuwe invulling van de vergoedingen A en B.

Het toewerken naar een Gelijk Speelveld zal voor de ene club positief en voor de andere negatief uitpakken. We willen voorkomen dat de financiële consequenties voor de clubs te groot worden. Wij willen de lasten gefaseerd gaan verhogen (max 10% per jaar) om in het Gelijk Speelveld te komen. Dit kan betekenen dat de ene club er langer over doet om in het Gelijk Speelveld te komen dan de andere club.

Er kunnen ook te maken krijgen met gecompliceerde situaties. Bijvoorbeeld als er sprake is van overeenkomsten, mondeling of schriftelijk, die ten grondslag liggen aan het huidige ongelijke speelveld. Of er liggen contracten met clubs die we mogelijk moeten openbreken of die anderszins invloed hebben op het Gelijk Speelveld.

- a. Voor de regelingen 2C t/m 2H geldt dat hier contracten aan ten grondslag liggen. We hebben onderzocht dat in principe alle contracten opzegbaar zijn. Echter zal dit niet zonder slag of stoot gaan en is een weg naar de rechtbank niet uit te sluiten.
- b. Er zijn nu al een paar contracten bekend die in de weg zitten met betrekking tot het innen van huur. Om recht te doen aan die situaties zullen we adequate maatregelen moeten nemen bijvoorbeeld door met een éénmalige afkoopsom het verleden achter ons te laten en daarmee een Gelijk Speelveld te realiseren.

We werken toe naar een nieuw speelveld en gaan daarbij uit van een toekomstgerichte visie. Wij willen gezamenlijk met de Sportkoepel het Gelijk Speelveld met nieuwe afspraken betreden en het verleden achter ons laten. Zo zal de gemeente bijvoorbeeld niet met terugwerkende kracht huur gaan vorderen of alsnog bijdragen verstrekken en verwachten wij ook dat verenigingen geen claims uit het verleden bij de gemeente neerleggen. Alleen in situaties uit het verleden met een juridische grond hebben wij een bijzondere case. We gaan een ingroeiperiode hanteren waarbij we er zorg voor dragen dat verenigingen op een redelijke en te hanteren wijze kunnen toegroeien naar de nieuwe permanente situatie van het Gelijk Speelveld.

Maatschappelijk draagvlak en participatie

Er is intensief overleg met de Sportkoepel over de kaders, de consequenties als ook de invoering van het Gelijk Speelveld. De Sportkoepel is de belangenbehartiger van de sportverenigingen en in die hoedanigheid gesprekspartner van de gemeente. We willen gezamenlijk toewerken naar het Gelijk Speelveld. Er is comitment over de lijn en de kaders. Er is het besef dat het Gelijk Speelveld nodig is en dat het financiële consequenties zal hebben voor een aantal verenigingen. De Sportkoepel heeft ook aangegeven dat zij samen met ons draagvlak gaat creëren bij de verenigingen om te komen tot het Gelijk Speelveld. Uitgangspunt is om bij de start van het Gelijk Speelveld het verleden los te laten en ons te richten op de toekomst.

Maatschappelijk draagvlak en participatie

Er is intensief overleg met de Sportkoepel over de kaders, de consequenties als ook de invoering van het Gelijk Speelveld. De Sportkoepel is de belangenbehartiger van de sportverenigingen en in die hoedanigheid gesprekspartner van de gemeente. We willen gezamenlijk toewerken naar het Gelijk Speelveld. Er is comitment over de lijn en de kaders. Er is het besef dat het Gelijk Speelveld nodig is en dat het financiële consequenties zal hebben voor een aantal verenigingen. De Sportkoepel heeft ook aangegeven dat zij samen met ons draagvlak gaat creëren bij de verenigingen om te komen tot het Gelijk Speelveld. Uitgangspunt is om bij de start van het Gelijk Speelveld het verleden los te laten en ons te richten op de toekomst.

Financiële consequenties

Financiële effecten Gelijk Speelveld

Het toewerken naar een Gelijk Speelveld zal voor de ene club positief en voor de andere negatief uitpakken. We willen met de clubs langzaam ingroeien om financiële problemen te voorkomen. In het Gelijk Speelveld gaan 8 verenigingen er op vooruit en hebben de nieuwe kaders geen effect op de 14 overige verenigingen. Daarnaast zijn er 5 verenigingen die door het afschaffen van 1 enkele regeling er op achteruit gaan. Door het aanpassen van een regeling zijn er 6 verenigingen die er licht op achteruit gaan. 9 Clubs te maken met een forse lastenverhoging. Bij 6 van deze 9 verenigingen komt het door de cumulatie van de afgeschafte regelingen en het invoeren van de huur voor het gebruik van gemeentelijke clubgebouwen. Bij de overige 3 van de 9 verenigingen heeft het invoeren van de huur een groot financieel effect op de vereniging.

In april 2016 bij het vaststellen van het Meerjarenprogramma Sport en Bewegen heeft uw raad besloten het tekort op de tariefinkomsten van Sport050 niet met een tariefsverhoging op te lossen maar vanaf 2017 te dekken door onder andere een taakstelling van € 60.000 door de nodige maatregelen te nemen in het kader van het project 'Level Playingfield', oftewel het Gelijk Speelveld.

De inkomsten die wij genereren hebben wij nodig om die taakstelling te realiseren. Echter pas in 2017 wordt duidelijk wat het Gelijk Speelveld in werkelijkheid oplevert, na de individuele gesprekken met de verenigingen.

Overige consequenties geen

Vervolg

Wij gaan de gesprekken aan met de sportverenigingen om de individuele situatie per club in beeld te brengen en onderzoeken wat mogelijk knelpunten zijn die de stap naar het Gelijk Speelveld in de weg kunnen staan. In mei komen wij op de gevolgen voor de specifieke situaties bij u terug. Tevens kijken we hoe we samen met de verenigingen, eventueel fasegewijs, in het Gelijk Speelveld te komen.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
Peter den Oudsten

de secretaris,
Peter Teesink